

YHTEENSOVITTAVA
JOHTAMINEN MONIALAISTA
TUKEA TARVITSEVIEN
ASIAKKAIDEN PALVELUISSA

Timo Salmisaari
SOSKU
5.11.2018

PÄIVÄN KATTAUS

6.11.2018

Alkupalat/ Intro

Siivuja Isosta Kuvasta

Toimintaympäristön kausituotekimara

Tulevaisuuden makukattaus

Valikoituja johtamisen tapaksia

Vahvistava taimikattaus

Voimaannuttavien jälkimakujen jättämistä

Makea leivos

Makukokemusten jakamista läpi menuun

INTRO

Palvelujärjestelmän haasteet

- Hyvinvointi- ja terveyserot lisääntyneet
- Painopiste korjaavissa palveluissa
- Lapsen, nuoren ja perheen osallisuus vähäistä
- Käytännöt vaihtelevat palvelukokonaisuudessa
- Käytetään menetelmiä, joiden vaikuttavuudesta ei ole tietoa
- Palvelut perheiden näkökulmasta hajanaisia
- Voimavarat niukkenevat
- Kehittämistyö hajanaista

Palvelujärjestelmän tavoitteet

- Hyvinvointi- ja terveyserojen kasvu taittunut
- Painopiste siirtynyt ehkäiseviin palveluihin – Tuen tarpeisiin vastaaminen parantunut
- Lapsen, nuoren ja perheen osallisuus parantunut
- Käytännöt yhtenäisiä palvelukokonaisuudessa
- Enemmän vaikuttavia menetelmiä ja käytäntöjä käytössä
- Palvelut asiakaslähtöisempiä ja muodostavat kokonaisuuden
- Alueen toimijat yhdistäneet voimavarojaan palvelutuotannossa
- Kehittämistyö osana päivittäistä toimintaa

MONIALAINEN TUKI ON RAITEIDEN ETSIMISTÄ JA NIILLE PALAUTTAMISTA

Palvelujen suurkuluttajat

Järjestelmäpudokkaat

Syrjäytymisvaarassa olevat

Syrjäytyneet

Puuttuvien palvelujen tarvitsijat

Riittämättömiä palveluja saavat

YHTEENSOVITTAVAN JOHTAMISEN ULOTTUVUUKSIA

- Kuljetus ruohonjuuritasolta johtamiseen läpi kaiken
- Löyhästä mosaiikista kokonaisuudeksi
- Kansalainen ja yhteiskunta
- Kansalainen ja palvelujärjestelmät
- Palvelujärjestelmät keskenään
- Palvelujärjestelmien sisäiset tekijät
- Toiminnallinen kokonaisuus
- Ekosysteemiset integraatiot
- Johtamisen teemat ja niiden modernisoituminen

A silhouette of a child standing on a hill, looking up at a sunset sky with an airplane flying in the distance. The child is positioned in the lower right quadrant, looking towards the upper left where an airplane is visible. The sky is filled with dramatic, golden clouds, and the sun is setting behind a horizon line, creating a bright glow. The foreground shows the dark silhouette of the child and some sparse vegetation.

**KAUKAA
NÄKEE
ENEMMÄN**

YTIMESSÄ!

- 1980-luku - **For People**
- 1990-luku - **With People**
- 2010-luku -> **By People** ->

AJANKOHTAISIA HAASTEITA:

A. Tulevaisuuden järjestelmä ja psykososiaalinen tuki

- A. Governance
- B. Ohjausjärjestelmät
- C. Liiketaloudellinen kilpailu seurauksineen
- D. Toimintaa ohjaavien arvojen kohtalo
- E. Muuttuneet järjestöt muuttuneessa maailmassa

B. Transitiossa tarvittavat voimat

- A. Haluamisen osaaminen
- B. Uusien mahdollisuuksien, kehittyvän järjestelmän ja ihmislähtöisyyden vuoropuhelu

C. Yhteiskuntakoheesion ylläpito

- A. Palvelujen monimuotoisuus
- B. Ekosysteemiset ratkaisut
- C. Putoamisvaarassa olevien palvelut ja uuden mahdollistaminen
- D. Muutoksen tuki
- E. Uudessa maailmassa avustaminen

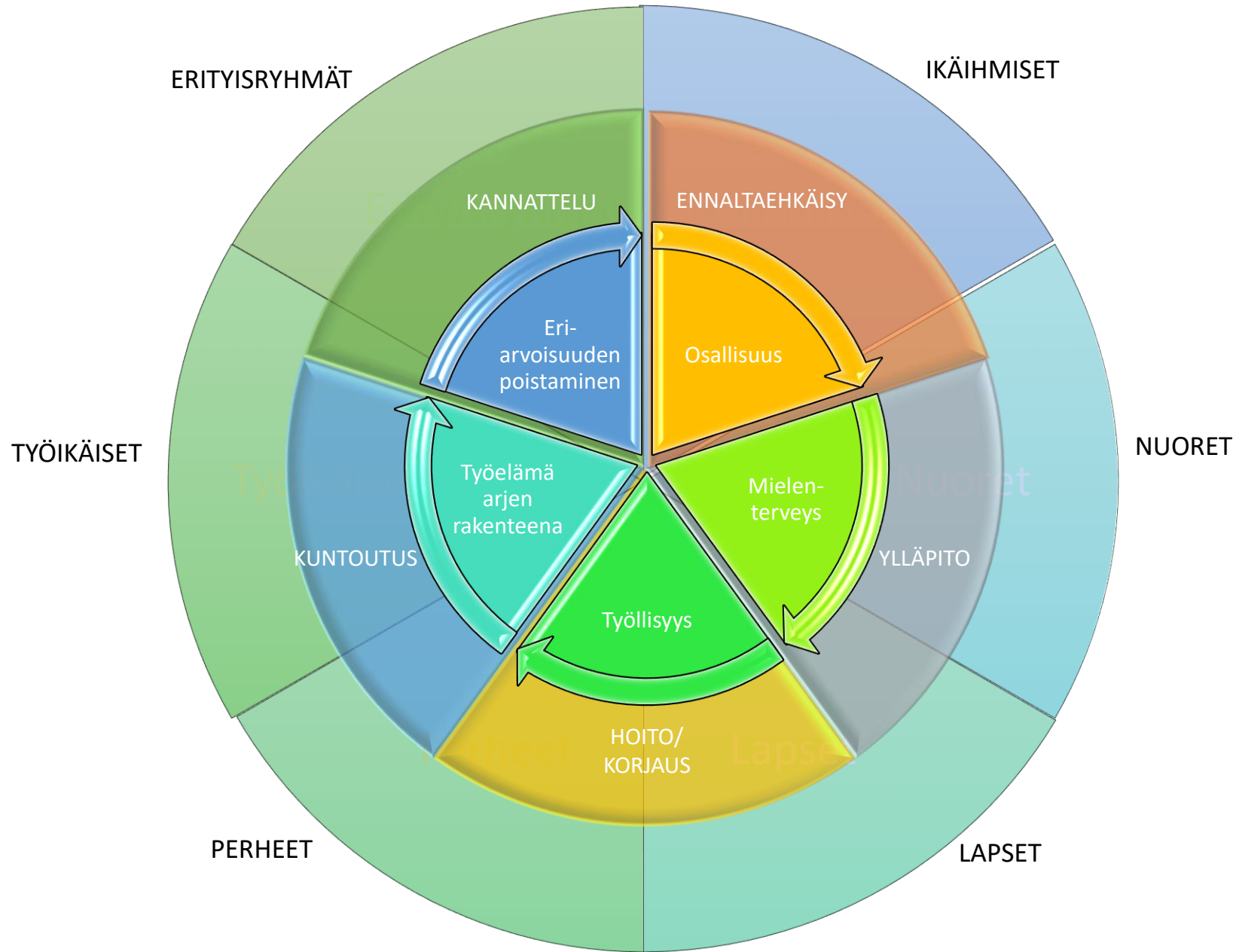

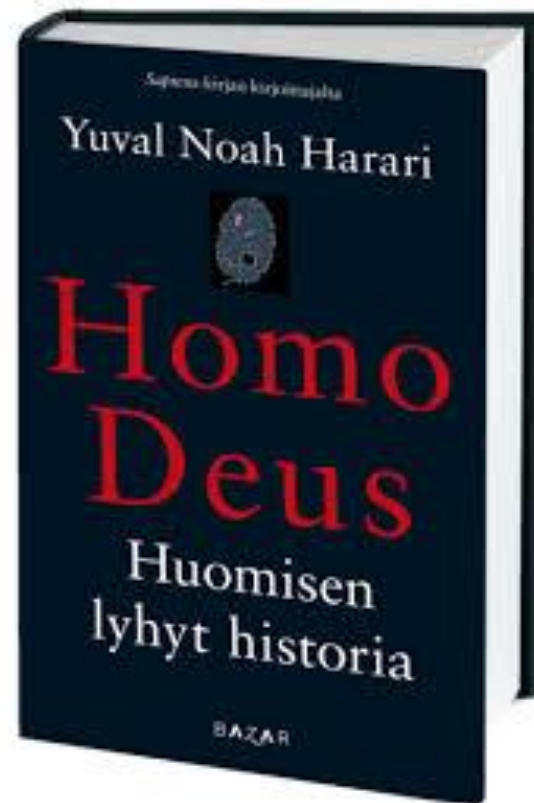
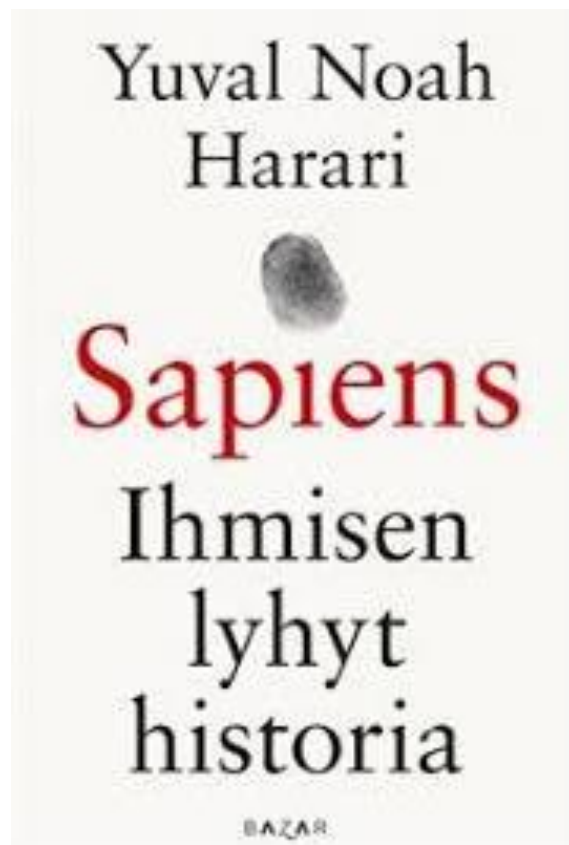
SOTE JA IHMINEN,

Integroitavien kontekstien kirjosta

KOHDE	TAVOITE	VÄLINE	KRIITTISET TEKIJÄT	JOHTAMISEN HAASTE
KANSALAINEN	Hyvinvointivaltio, PERUSTURVA	Yhteiskunnan rakenteet, Keskushallinto	Hallittavuus, Turvallisuus, Luotettavuus	Ison kuvan ylläpito ja siihen integroituminen
VERONMAKSAJA	Verojen kohtuullisuus, VASTETTA VEROILLE	Tuottavuuden lisääminen, Kustannuslaskennan hyödyntäminen	Tuottavuus, Kustannustietoisuus, Positiivinen priorisointi	Tuottava ja tehokas toiminta, Samalla rahalla enemmän
ÄÄNESTÄJÄ	DEMOKRATIAN toteutuminen	Kansalaisaktiivisuus, Vaikuttamisen mahdollisuuden kokemus	Oikeudenmukaisuus, Tasavertaisuus, Uskottavuus,	Lupausten lunastaminen, Omassa roolissa pitäytyminen
ASIAKAS	PALVELUT/ Palvelujärjestelmä	Saavutettavat ja toimivat palvelut	Saattavuus, Kattavuus, Joustavuus Palvelualttius	Rajapintojen hallinta, Matalan kynnyksen palvelut, Ketteryys
POTILAS/ ASIAKAS	Sosiaali- ja terveydenhuollon JÄRJESTELMÄN toimivuus, Korkeatasoinen lääketieteellinen/asioiden HOITO	Oikeaan diagnoosiin perustuva tehokas hoito, Kokonaisvaltainen tarpeisiin vastaaminen	Vaikuttavuus	Professioiden tukeminen, Prosessien ylläpito
YKSIÖ	YKSILÖLLISYYS, Räätälöinti, Kohtaaminen	Toivomusten ja odotusten kohtaaminen, Henkilökohtaisten kokemusten huomioiminen	Kokemuksellisuus, Subjektivistien merkitysten kohtaaminen, Selvytyvyys Tarvitsevuus	Asiakaslähtöisyys, Tervetuloa –ideologia, Organisatorinen ketteryys
LAINSÄÄDÄNTÖ	Yhteiskunnan tukirakenne, Lakisäätöiset tehtävät, VIRANOMAIS vastuu	Viranomaisjärjestelmä, Valvontajärjestelmä	Oikeudenmukaisuus, Uskottavuus, Tasavertaisuus, Tasa-arvoisuus	Toteutuksen päivittyminen, Sisäinen valvonta
LÄHIMMÄINEN	Lähimmäisyyden tuki, OSALLISUUDEN ylläpito	Hyvinvoinnin uhan signaalien tunnistaminen, Pudokkaiden palauttaminen järjestelmään, Toisenlaisen kohtalon mahdollistaminen	Välittäminen, Vastuullisuus, Huolenpito, Turva	Yhteiskunnallinen integraatio, Ideologian toteutuminen, Organisaatiokulttuuri, Itsekiittäikki,

MT-strategian Iso Kuva ja monikontekstuaalisuus

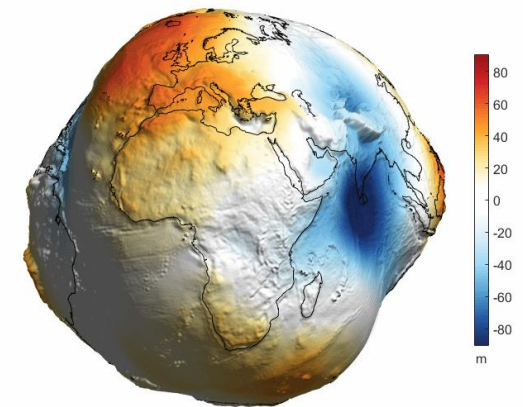

NYKYAIKAA YMMÄRTÄMÄSSÄ

Missä menemme
nyt?

Geoid height (EGM2008, nmax=500)

SOTE-NÄKYMÄ

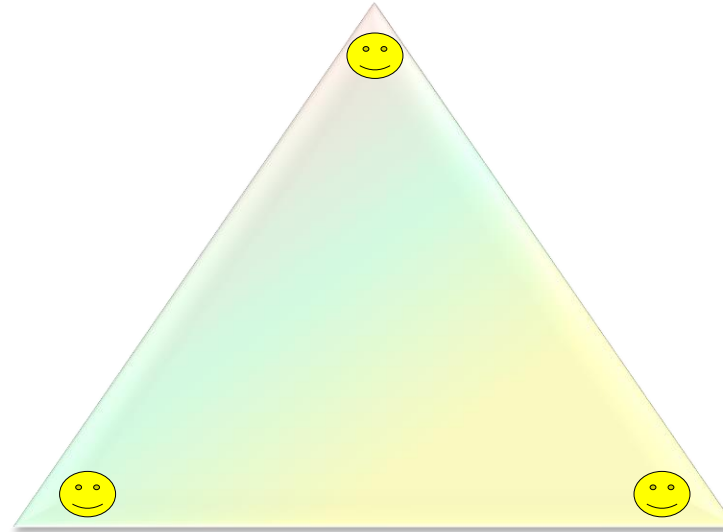

MODERNI PYHÄ KOLMINAISUUS

Tasa-arvoisuus
Tasavertaisuus
Oikeudenmukaisuus
Huolenpito

LÄHIMMÄISYYS

TUOTTAVUUS

Tiedolla johtaminen (Know Your Numbers)
Vastuullisuus
Samalla rahalla enemmän, mitä hankitaan?
Yhteisen kansallinen pääoman vaaliminen

DIGITALISAATIO

Virtuaalisuus/ Virtualisoituvuus
Autonomia
Valinnanvapaus
Palveluvalikon monipuolisuus
Applikaatioista elinpiiriksi

AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISTEN PALVELUJEN
PALVELUJÄRJESTELMÄN
TULEE PALVELLA JOKAISTA

KÄYTTÄJÄT EIVÄT OLE MIKÄÄN ERILLINEN IHMISRYHMÄ

**SE ON MEITÄ KAIKKIA VARTEN,
TERVETULOA!**

Timo Salmisaari, Finsote Consulting

... TOISINPÄIN:

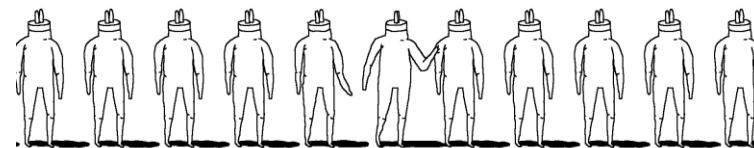
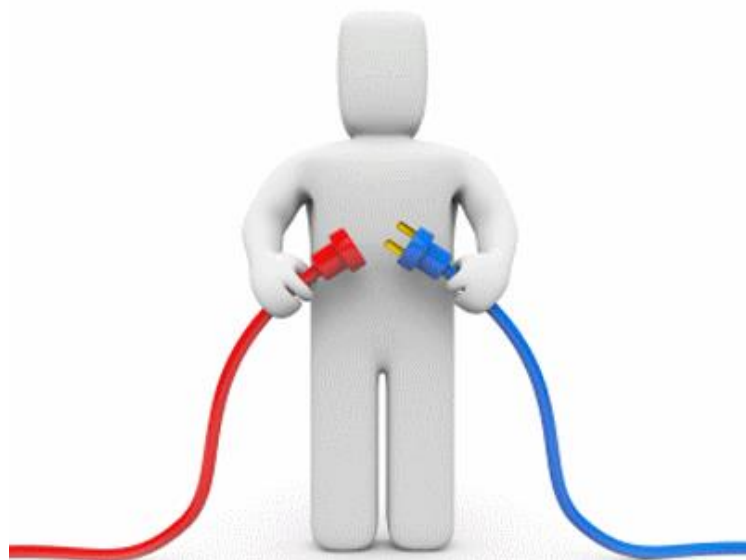
Ketkä eivät saa tulla?

***Miten, miksi ja millä kriteereillä tämä
tehdään?***

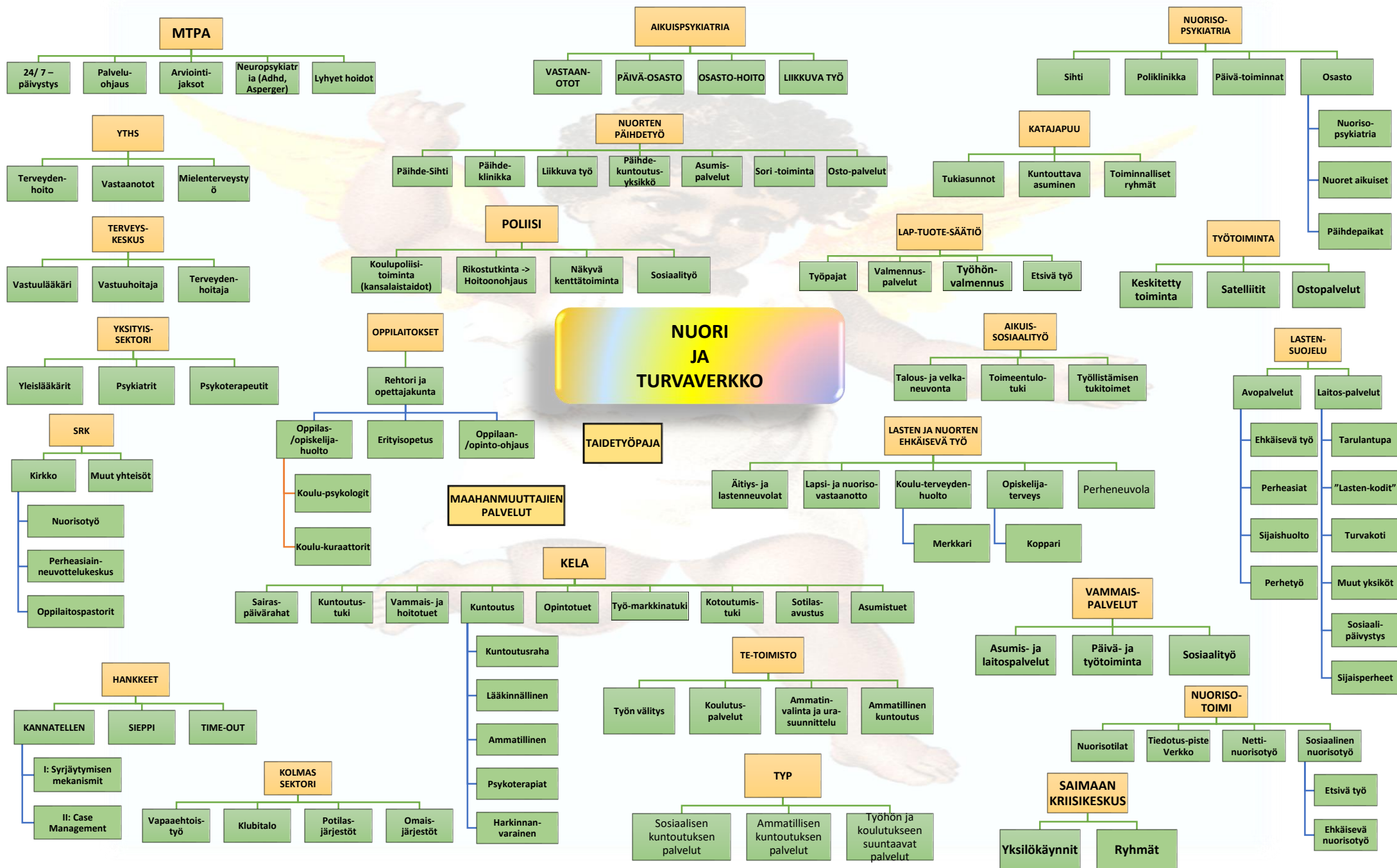
Timo Salmisaari, Finsote Consulting

VASTINPAREISTA KETJUJEN KAUTTA KOKONAISUUKSIKSI

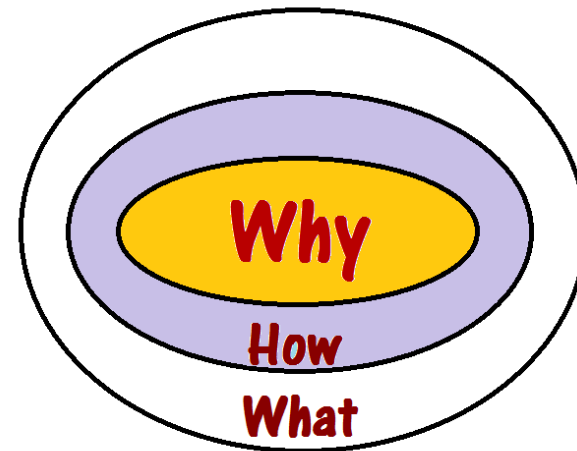

MIKÄ RATKAISUKSI?

Timo Salmisaari ©

START
HOW GREAT LEADERS INSPIRE EVERYONE TO TAKE ACTION
WITH
READ BY THE AUTHOR SIMON SINEK UNABRIDGED
WHY

MIKSI?

I HAVE A DREAM

Times They're A-Changing...

Bob Dylan, 1964

TOIMINTAKULTTURI

TEKNISET RATKAISUT

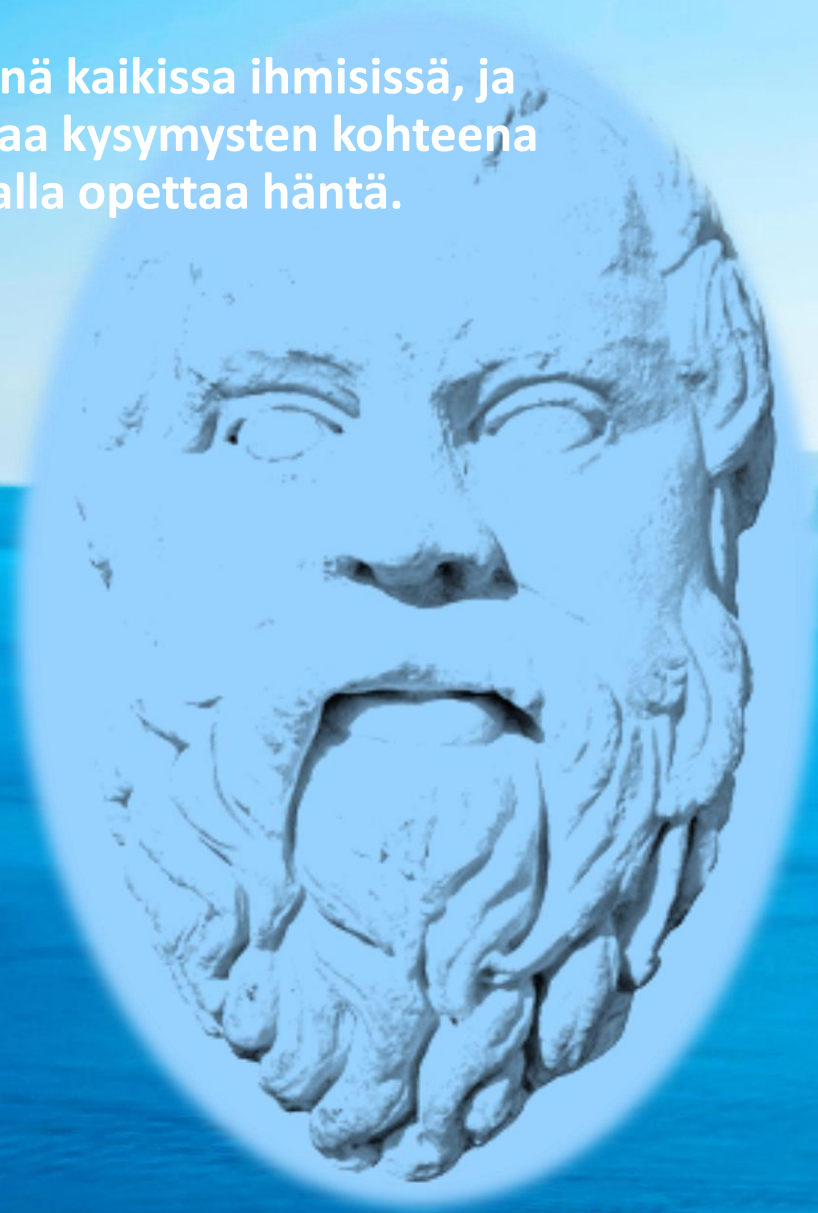
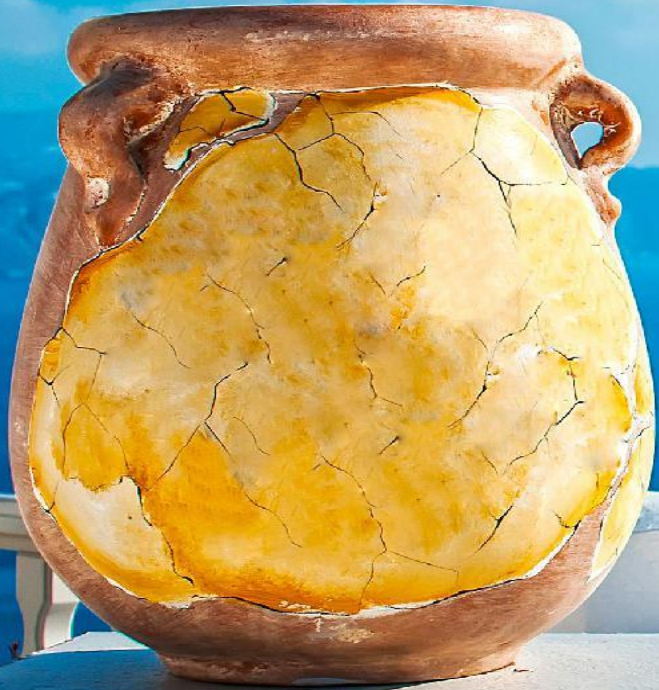

TOIMINTAMALLI

DIALOGIA ETSIMÄSSÄ

Sokrateen ajattelun mukaan tietämys totuudesta on piilevänä kaikissa ihmisissä, ja kysymysten ja annettujen vastausten kautta kyselijä voi auttaa kysymysten kohteena olevaa ”synnyttämään” ajatukset itsestään ja tällä tavalla opettaa häntä.

(Wikipedia)

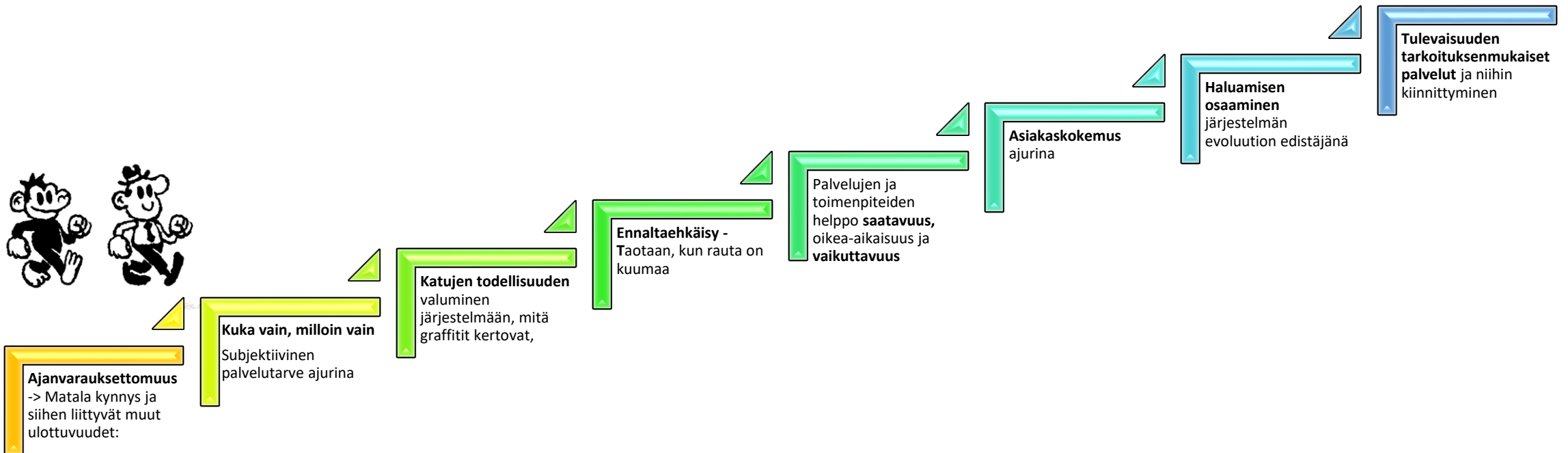

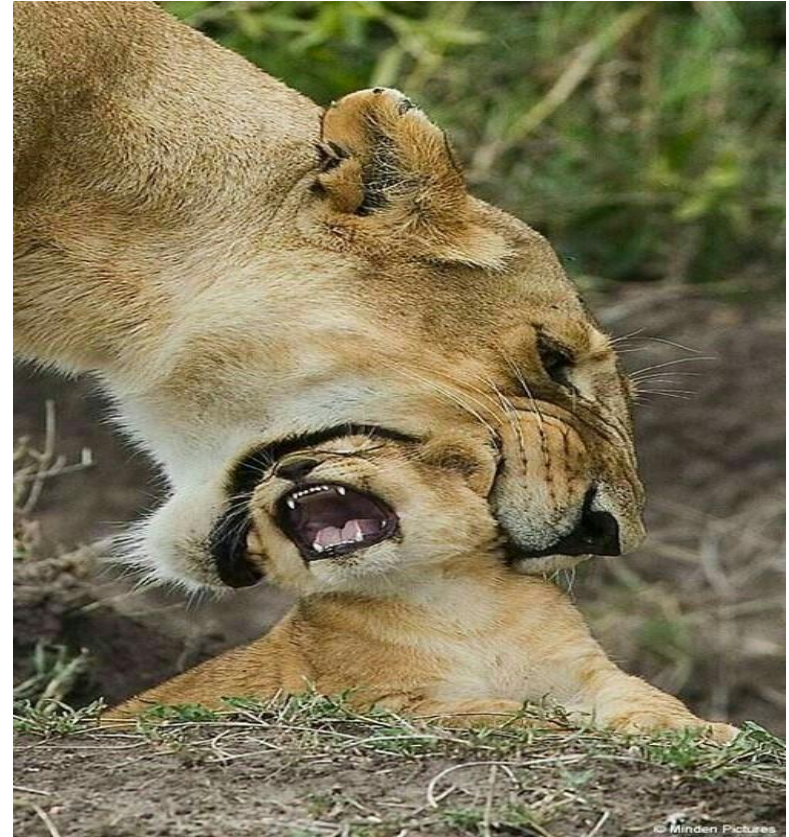
ASIAT VOI TEHDÄ MONELLA TAVALLA!

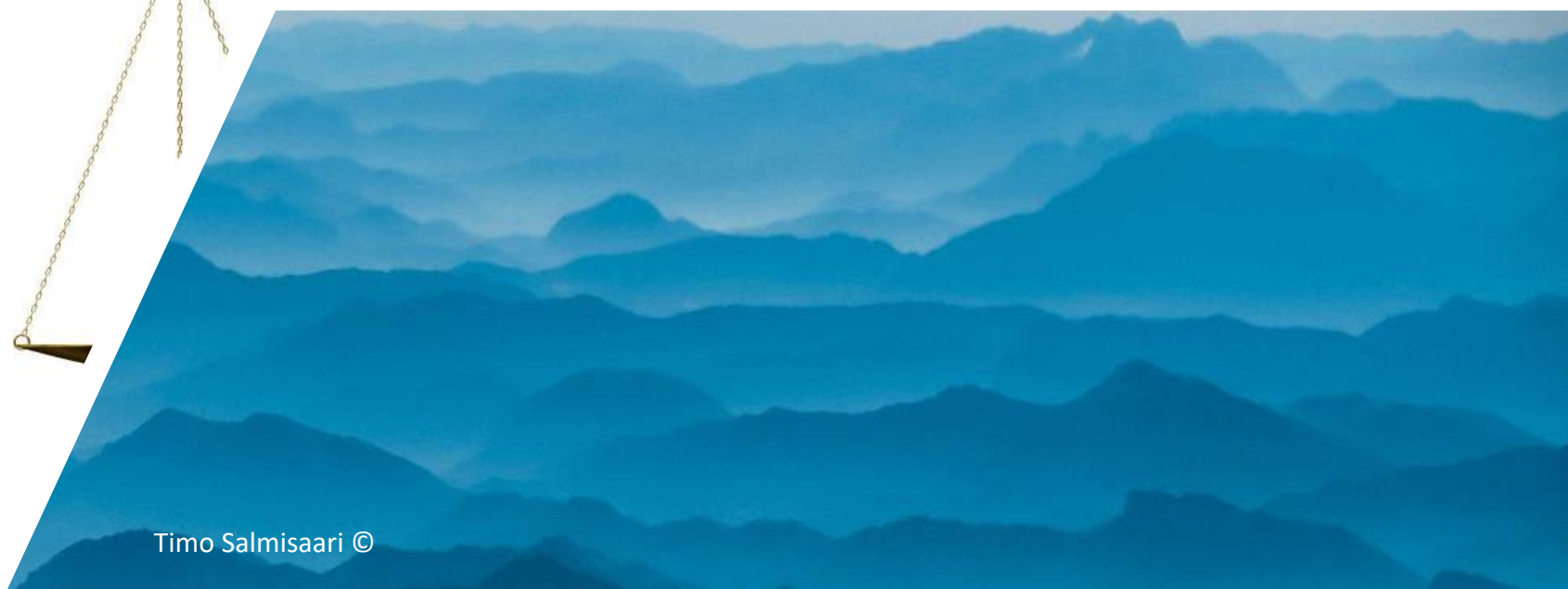
TOIMINTAKULTTUURI - TOIMINTAMALLIT - TEKNISET RATKAISUT ja palvelujärjestelmän transformaatio

JOHTAMISEN HAASTEET MUUTTUVASSA MAAILMASSA

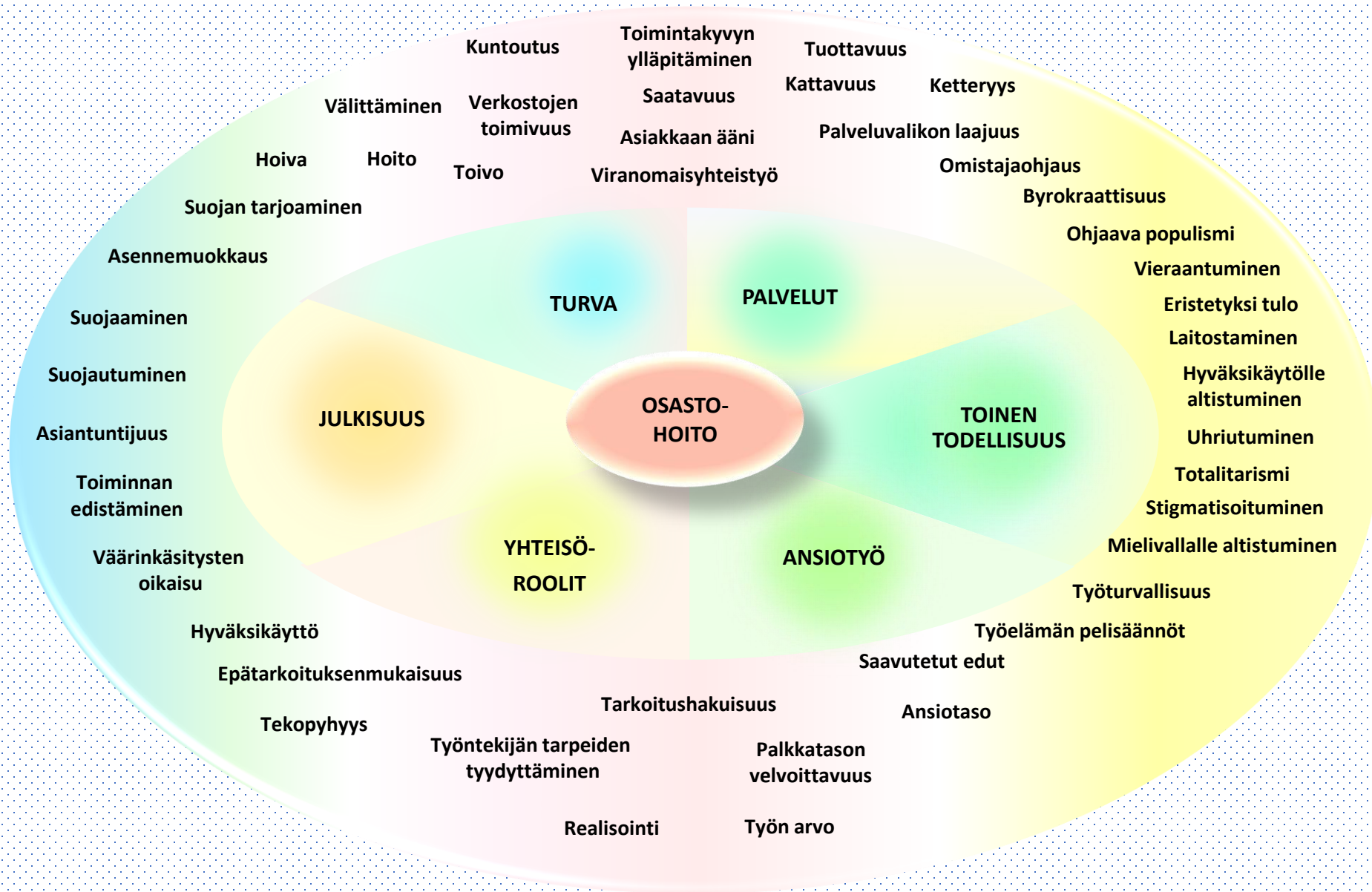

**"JOHTAMISEN
PERUSTEHTÄVÄ ON
SAADA ASIAT
TAPAHTUMAAN"**

MUUTOKSEN TEON KOMPLEKSISUUS, esimerkkinä psyk. osastohoito

JOHTAJA VAI PERUSTEHTÄVÄ?

TULEVAISUUDEN ORGANISAATION JOHTAMISEN TEEMOJA

1) USKOTTAVUUS

- Kaikki toimenpiteet tai niiden puute on pystyttävä perustelemaan.
- Johtamisen nojautuminen tietoon.

2) NÖYRYYS

- Johtaja johtamisjärjestelmineen on havainnoija ja mahdollistaja. Kollektiivinen kokija.
- Asiantuntijaorganisaation johtaja auttaa työntekijöitään toimimaan asiantuntijana eli asiakkaan edun mukaisesti.
- Hän ei ole osaavin, vaan osaamisen ja osaajien työn taitava mahdollistaja.

3) ANSAINTALOGIIKKA

- Johtajuus ei ole etuoikeus, vaan sovittu rooli ja työtehtävä yhteisössä.
- Johtajuus ansaitaan kerta toisensa jälkeen eri tilanteessa.
- Ei ole oikeita tai väärinä ratkaisuja, vaan sellaisia, joiden jälkeen jatkaminen on helpompaa tai vaikeampaa.
- Asemaan vetoaminen ja sillä perustelu pitäisivät olla jo ohi menneitä kulttuureita.

SOTE-UUDISTUKSEN ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET

1. SOTE-malli pystyy tuottamaan ja mahdollistamaan **uudenlaisen johtamisen**;
  - Kansalainen on hyvinvointinsa asiantuntija ja henkilöstö tämän asiantuntijan käytössä olevia asiantuntijoita -> Kaksi asiantuntijaa kohtaa.
  - Keskeinen johtamisen haaste on siten asiantuntijaorganisaation johtaminen periaatteineen.
2. Vain **henkilöstön** toteuttamilla muutoksilla on lopulta merkitystä ->
  - Johtamisen ja erityisesti lähiesimiestyön merkitys!
  - Uusiin toimintatapoihin motivointi sekä niiden hyväksyminen ja sisäistäminen.
  - Kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa ja heidän havaintoihinsa nojautuen..
3. **Kansalaisten on päästävä palveluihin** ->
  - Matalan kynnyksen palvelut
  - Palvelutarpeen arvio ja palveluohjaus – Pienten purojen suuret virrat
  - Autonomiaa tukeva toiminta, kuten kattavat sähköiset palvelut
  - Elämän mukainen hoito ja elinympäristöön tehtävä työ
  - Räätylöidyt ratkaisut ja ketterät organisaatiot

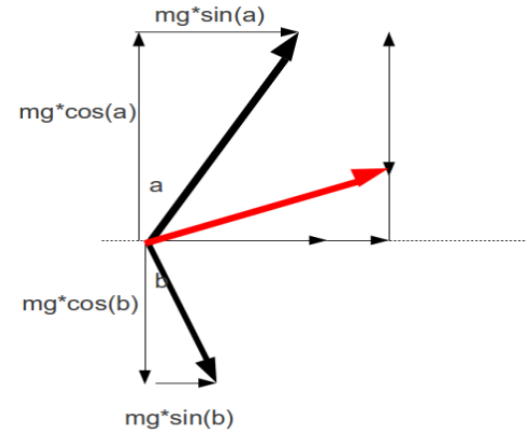
KONFLIKTIT - MUUTOKSEN MAHDOLLISUUS

- **KONFLIKTIEN AIKANA VOI OLLA NÄKYVISSÄ SELLAISTA, JOKA EI MUUTOIN NÄYTTÄYDY.**
- **KONFLIKTEISSA ON AINA LIIKKEELLÄ SUURIA VOIMIA, VOISIKO NE KÄÄNTÄÄ LIIKKEEKSI?**
- **VAIETUSTA EI VOI PUHUA, NÄKYMÄTTÖMÄÄN EI VOI TARTTUA.**

MUUTOSVASTARINNASTA – ”MIELEN G-VOIMAT”

- Muutoksen **kitkaa**, mutta ilman kitkaa ei ole liikettä.
- Muutosvastarinta edustaa yritystä **korjata** voimien ja vastavoimien välisen suhteen muutosta.
- Omalta mukavuusalueelta poisjoutumisen luonnollinen ja osin välttämätön **reaktio**.
- Lähtökohtaisesti **positiivinen** asia. Edustaa **perinnettä**, jatkuvuutta, täydentyvää tarinaa jne.
- Termin eteen voidaan laittaa **monenlaisia adjektiiveja**, mutta näitä ei saa sotkea itse ilmiöön. ”Se vain on”.
- Jos sitä ei esiinny, niin tasapaino ei ole muuttumassa eli **muutos ei ole todellista**.
- Muutoksen teon **paradokseja**:
  - Jos vastustetaan sujuvuutta, päällekkäisyyksien poistoa, asiakaslähtöisyyden lisäämistä jne, mitä lopulta vastustetaan?
  - Kun tällöin neuvotellaan, niin mistä neuvotellaan?

...ORGANISAATIO TEHDÄÄN SIINÄ OLEVILLA IHMISILLÄ...

...Ei paha ole kenkään ihminen,

vaan toinen on heikompi toista.

Paljon hyvää on rinnassa jokaisen,

vaikk'ei aina esille loista...

Eino Leino: Aurinkolaulu

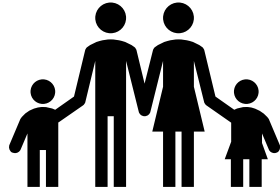
JOHTAMISEN REALISMIA

**KOHTI YKSILÖLLISIÄ
RATKAISUJA**

KONSEPTIN TOIMINNALLINEN SYNOPSIS

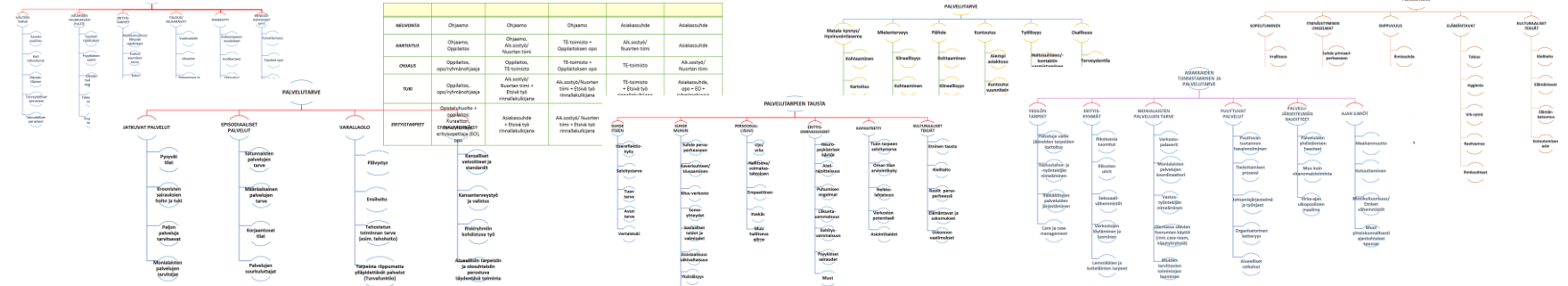
SUBJEKTIIVINEN
PALVELUTARVE

- Strategian toteutus
- Ekosysteemien rakentaminen ja ylläpito
- Prosessien ohjaus
- Tarjoaman ylläpito
- Valvontatehtävät

INTERVENTION TAVUJ/ KOHDIE	PSYKO-EDUKAATIO	PERHE-TAPAAMISET	ELINYMPÄRISTÖÖN TEHTÄVÄ TYÖ	ARJEN TUEN TARVE	VERKOSTO-TYÖSKENTELYN TARVE	VERTAISUEN TARVE	VIRANOMAIS-TOIMIEN TARVE	MUUT TOIMET
PUOLISO	Asiakas- suhde	Asiakassuhde/ Perhettiimi	Asiakassuhde/ Perhettiimi	Elites, Lasten ja nuorten talo	Asiakassuhde/ Perhettiimi	Heikintalo, Järjestöt	Asiakassuhde	Asiakas- suhde/ Perhettiimi
PERHE	Asiakas- suhde	Perhettiimi	Asiakas- suhde	Elites, Lasten ja nuorten talo	Asiakassuhde, Lasten ja nuorten talo	Heikintalo, Järjestöt	Asiakassuhde, Lasten ja nuorten talo	Asiakas- suhde/ Perhettiimi
MUUT OMAISET	Asiakas- suhde	x	Elites, Lasten ja nuorten talo	Elites, Lasten ja nuorten talo	Asiakassuhde/ Perhettiimi	Heikintalo, Järjestöt	Asiakassuhde, Lasten ja nuorten talo	Tapaus- kohtaisuus
TYÖYHTEISÖN EDUSTAIA	Asiakassuhde, Työth	Asiakassuhde, Työth	Työth	Asiakassuhde, Työth	Asiakassuhde, Työth, Järjestöt	Asiakassuhde, Työth, Järjestöt	Työth	Asiakassuhde, Työth, Järjestöt
MUU VERKOSTO	Asiakas- suhde	Asiakassuhde	Asiakas- suhde, Elites	Asiakassuhde	Asiakassuhde/ Perhettiimi	Heikintalo, Järjestöt	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde / Perhettiimi
MUUT VIRANOMAISET	Asiakassuhde, Viran-omaisten edustajat	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Asiakas- suhde, Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Viranomaisten edustajat, Järjestöt	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Tapaus- kohtaisuus

OSALLISUUS; Palveluprosessit ja teemat

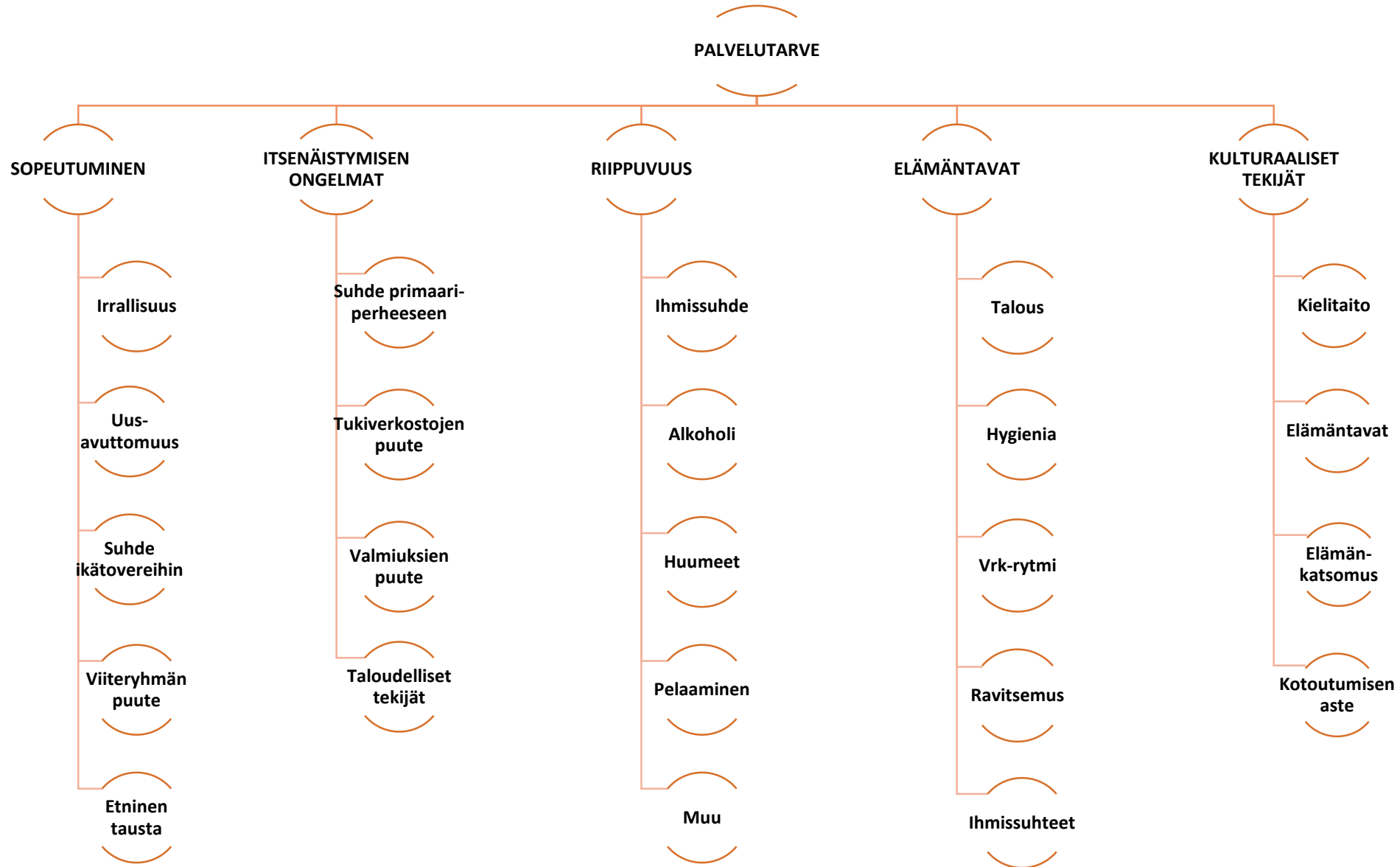
OSALLISUUDEN TEEMA/ TOIMINTO	TERVEYS	MT JA PÄIHTEET	TYÖLLISYYS JA TYÖKYKY	TALOUS	ASUMINEN	PERHE JA IHMISSUHTEET	OPISKELU JA KOULUTUS	ELÄMÄNHALLINNAN VALMIUDET JA KANSALAISTAIDOT	SOSIAALISET TAIDOT JA VALMIUDET	MUUT TEEMAT
MATALA KYNNYS										
NEUVONTA										
PALVELUNEUVONTA										
ASIAKASNEUVONTA										
PALVELUTARPEEN ARVIO ml. Hoidon tarpeen arvio										
ASIAKAS- SEGMENTOINTI										
PALVELU- OHJAUS										
LOGISTIIKKA										
PALVELUTUOTANNON PROSESSIT										
ELINYMPÄRISTÖÖN TEHTÄVÄ TYÖ										

Ruutua klikkaamalla avautuvat ko. toiminnon ja teeman yhteen sitovat:

- Sisällöt ja palvelukuvaukset
- Prosessit
- Toimijat
- Yhteystiedot
- Lähettämiskäytännöt

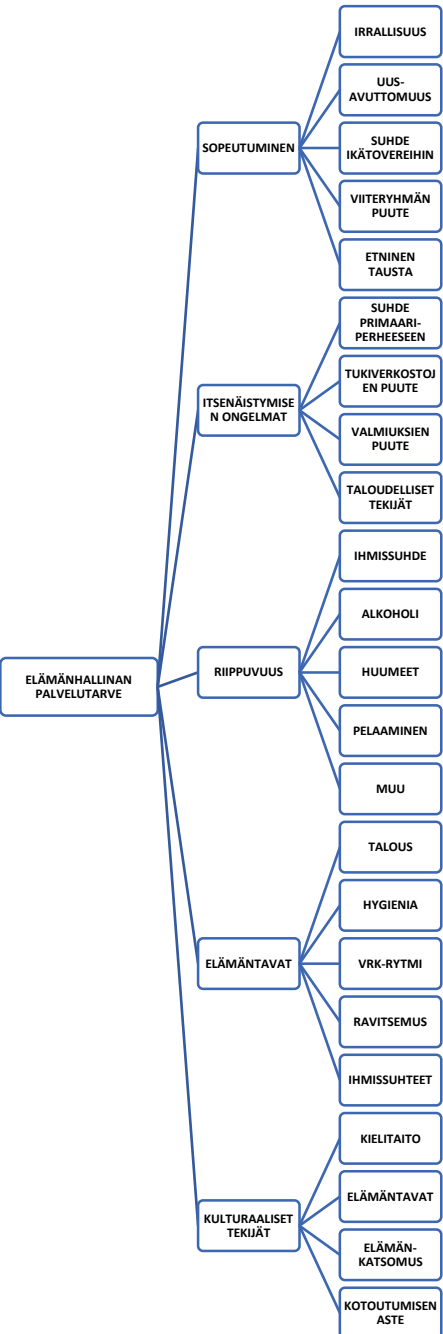
Samalla syntyy palvelulupausta ylläpitävä alueellinen palvelu- ja prosessikartta, joka ylläpitää henkilöstön organisaatiotuntemusta

OSALLISUUS: Elämänhallinnan valmiudet ja kansalaistaidot

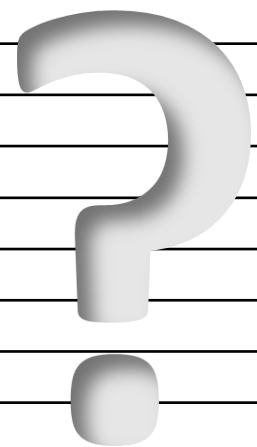

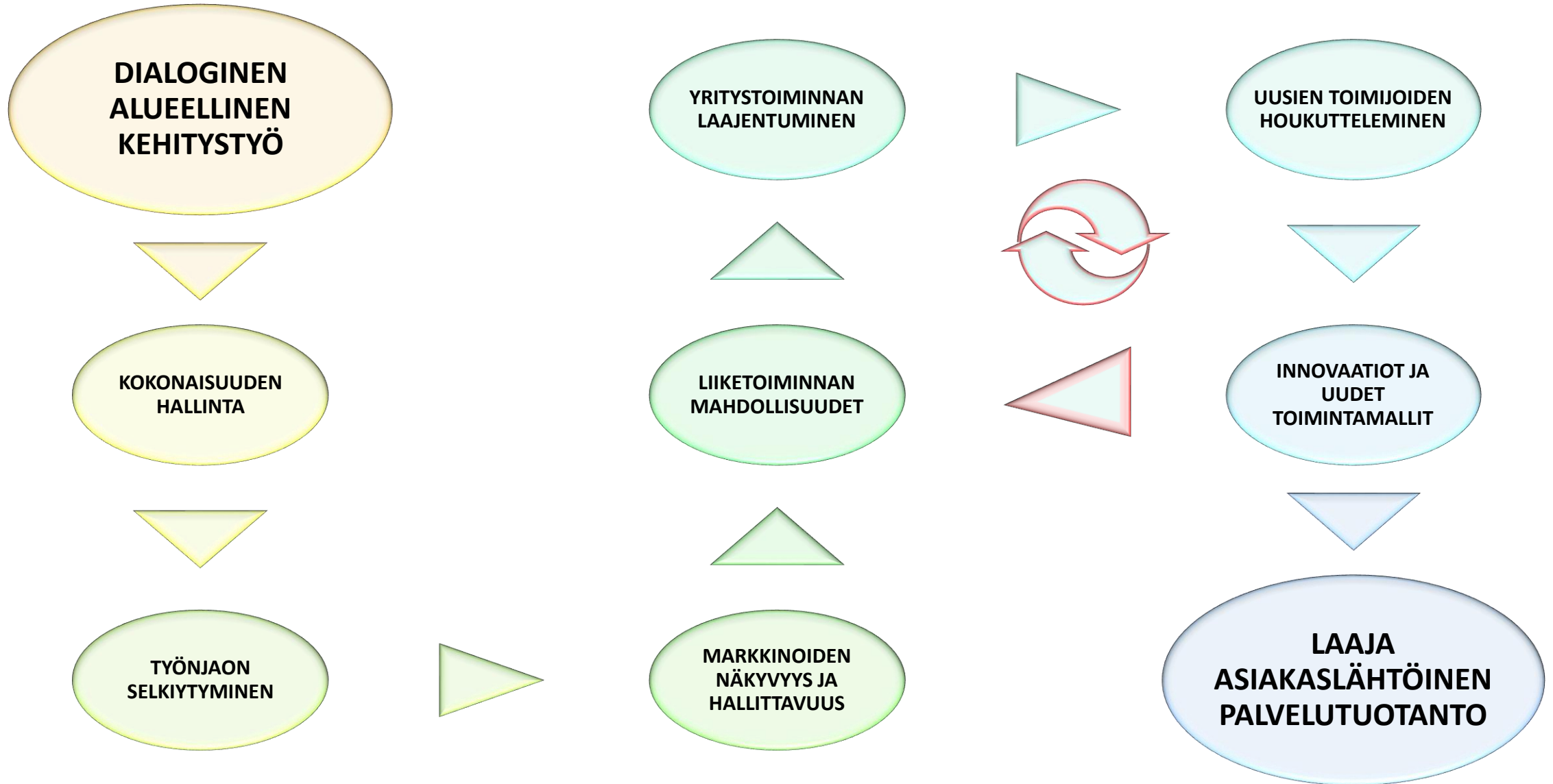
ALHAALTA YLÖS – Kohti alustataloutta: Elämönhallinta

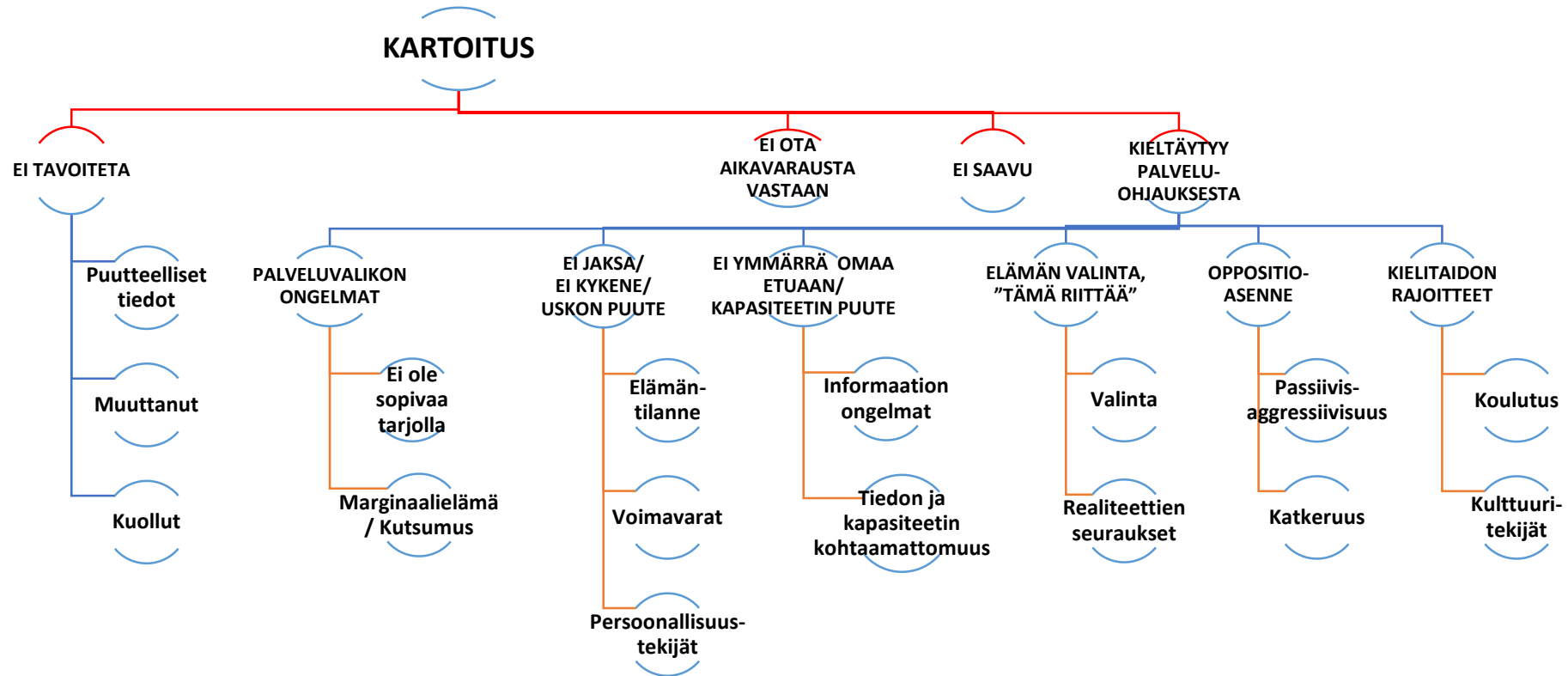
TEEMA	ALATEEMA	TOIMIJA	PALVELUINTEGRAATIO JA ALUELLINEN TYÖNJAKO (SOPIMUKSET)
SOPEUTUMINEN	Irrallisuus	Diakoniatyö	
	Uusavuttomuus	SPR, Martat, Vapaaehtoistyö	
	Suhde ikätovereihin	SPR, Vertaistuki, Ystäväpalvelu	
	Viiteryhmän puute	SPR, Vertaistuki, diakoniatyö, järjestö x	
	Etninen tausta	Järjestöt, Vertaistuki, SPR	
ITSENÄISTYMISEN ONGELMAT	Suhde primaariperheisiin	Järjestöt, Diakoniatyö, Vamos	
	Tukiverkoston puute	Vertaistuki, Diakoniatyö	
	Valmiuksien puute	Vertaistuki, Diakoniatyö, Martat	
	Taloudelliset tekijät	Järjestöt	
RIIPPUUUS	Ihmissuhde	Perheasiain neuvottelukeskus	
	Tupakka	Filha, Hengitysliitto	
	Alkoholi	AA, A-klinikkasäätiö	
	Huumeet	Irti Huumeista ry	
	Pelaaminen	Peluuri, A-Klinikkasäätiö	
	Muut	Järjestöt x ja y	
ELÄMÄNTAVAT	Talous	Takuusäätiö	
	Hygienia	Järjestöt, kuten martat	
	Vrk-rytmi	Vertaistuki, kokemusasiantuntijat	
	Ravitsemus	Martat, Potilasjärjestöt	
	Ihmissuhteet	Perheasiain neuvottelukeskus	
KULTURAALISEN TEKIJÄT	Kielitaito	Vertaistuki, Paikalliset toimijat	
	Elämätavat	Vertaistuki, Srk:t, Diakonissalaitos	
	Elämän katsomus	Srk:t, järjestöt	
	Kotoutumisen aste	Järjestöt, Vapaaehtoistyö Vertaistuki	

DIALOGINEN EKOSYSTEEMI JÄRJESTELMÄN MUOTOUTTAJANA

OSALLISUUS: Pudokkaiden kartoitus, toimenpiteiden ulkopuolelle jäävät

JÄRJESTELMÄPUDOKKAAT							
SEGMENTIN TEEMA	TAVOITETTAVUUS	PALVELUVALIKON HAASTEET	KANNUSTUS JA MOTIVOINTI	OMA ETU JA VOIMAVARAT	KOHTALON TYYTYMINEN	ASENTEEN HAASTAMINEN	KOTOUTUMINEN
Toimenpiteet	Henkilörekisterien luotettavuuden parantaminen	"Katujen todellisuuden kohtaaminen"	Teeman tunnistaminen, Luottamus	Luottamus, Todellisuuden tulkkipalvelu	Varmistus, Kunniointus, Arvostus	Kohtaaminen, Attunement, Motivointi	Kunniointus, Turvan luonti, Kannustava tuki
Vastuutaho/-henkilö	Rekisterien ylläpitäjät, Organisaation sisäänkäynti	Jokainen työntekijä, Johtamisjärjestelmä	Koordinaattorit, Vertaistuki	Sosiaalityöntekijä Vertaistuki	Sosiaalityöntekijä Vertaistuki	Sosiaalityö, Ryhmätoiminnat, Vertaistuki	Sosiaalityö, Vertaistuki

A close-up photograph of a rusty metal chain against a rusted metal background. The chain is made of several thick, dark brown links, showing signs of wear and oxidation. The background is a textured surface of rusted metal, with patches of yellowish-brown and dark brown. The lighting is dramatic, highlighting the textures of the metal.

MITEN OLEMME VAHVEMPIÄ?

TULEVAISUUDEN OSAAMISTARPEET - MIKÄ ON TÄRKEINTÄ?

VÄLITTÄMINEN –
LÄHIMMÄINEN LÄHIMMÄISELLE

HYVÄ JOHTAMINEN JA SEN
ANSAITSEMINEN

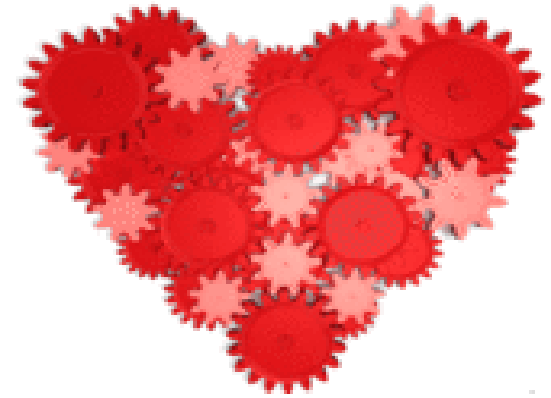

SELKEÄSTI MÄÄRITELTY PERUSTEHTÄVÄ
JA SEN TOTEUTTAMISEN MAHDOLLISUUDET

KOHDATAAN KANSALAINEN ELINYMPÄRISTÖSSÄÄN,
KOKEMUKSINEEN JA MERKITYKSINEEN

PÄIVITTYVÄ VASTUULLINEN
YHTEISKUNNAN YMMÄRTÄMINEN

LÄHIMMÄISYYDEN ALUEET VASTINPAREISTA EKOSYSTEMIKSI

**KIITOS
MIELEN-
KÄNNÖSTÄNNE!**

